

Posion kunnan ohje henkilökohtaisille avustajille poikkeustilan aikana

Hyvä henkilökohtainen avustaja!

Suomi on koronavirustilanteen vuoksi poikkeusoloissa. Tavoitteena on hidastaa tartuntojen leviämistä ja suojella riskiryhmiä. Poikkeustilan vuoksi sosiaali- ja terveysministeriö on 15.4.2020 antanut ohjeen koronavirustartuntoihin varautumisesta ja asiakkaiden tarpeisiin vastaamisesta kotiin annettavissa palveluissa. Tämä ohje on laadittu sosiaali- ja terveysministeriön ohjeen perusteella ja ohjetta päivitetään tilanteen muuttuessa.

Asiakkaiden suojaaminen ja muun hoidon ja huolenpidon jatkuvuuden sekä hyvinvoinnin ja toimintakyvyn turvaaminen ovat osa henkilökohtaisen avun, kotihoidon ja muiden kotiin annettavien palveluiden normaalia toteuttamista, jota on jatkettava poikkeusoloissakin.

Suosituksen mukaan lähikontakteja on tarpeen rajoittaa myös kotiin annettavissa palveluissa, koska koronaviruksen tiedetään tarttuvan niiden välityksellä. Jos iäkkään tai muun riskiryhmään kuuluvan henkilön palvelujen järjestämiseksi on mentävä hänen kotiinsa, on noudatettava tätä ohjeistusta. Riskiryhmiin kuuluvat iäkkäiden, yli 70-vuotiaiden henkilöiden lisäksi henkilöt, joilla on sellainen vakava perussairaus tai vamma, joka merkittävästi huonontaa keuhkojen tai sydämen toimintaa tai elimistön vastustuskykyä. Ohjeistus koskee soveltuvin osin myös riskiryhmiin kuuluvien lasten ja nuorten kotiin annettavia palveluja sekä omaishoitajia.

Henkilökohtaisen avun palvelussa on ensisijaisen tärkeää, ettei työskennellä sairaana ja huolehditaan hyvästä käsihygieniasta, käsienpesusta vedellä ja saippualla sekä alkoholipitoisen käsihuuhteen käytöllä. Myös oikea yskimishygieneia tulee huomioida. Hyvällä käsi- ja yskimishygienialla pystytään ehkäisemään työntekijöiden ja asiakkaiden altistumista koronavirukselle. Luethan myös liitteenä olevat THL:n kirjalliset ohjeet käsihygieniasta ja yskimisestä.

Poikkeusolojen aikana henkilökohtaisella avulla pyritään turvaamaan asiakkaiden välttämättä tarvitsema apu kotona ja kodin ulkopuolella (kauppa-apu, lääkärissäkäynti, apteekkiapu, ulkoilu). Poikkeustilan aikana Posion kunnassa on linjattu niin, että **henkilökohtainen avustaja voi hoitaa asiakkaan välttämättömän kodin ulkopuolisen asioinnin (kauppa, apteekki) ilman asiakkaan läsnäoloa**. Asiakkaat, joilla on sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelupäätös voivat käyttää kuljetuspalvelua esimerkiksi kauppa- ja apteekkiasioiden hoitamiseen ilman että ovat itse kyydissä. Kuljetuspalveluyrittäjät (taksit ja reittiliikenne) voivat toimittaa asiakkaan asiat ilman asiakkaan kyydissä oloa.

Suojautuminen: Henkilökohtaisen avustajan tarvitsemista mahdollisista suojarusteista vastaa henkilökohtaisen avustajan työnantaja. Posion kunnassa on sovittu niin, että henkilökohtaiset avustajat saavat tarvittavat suojarusteet keskitetysti kunnan kautta riippumatta siitä onko työnantaja Coronaria tai yksityinen henkilö. Yhdyshenkilö suojarusteiden saamiseksi: Kirsi Kaarela kirsi.kaarela@coronaria.fi, puh. 040 8012 320. Tilaukset voi laittaa sähköpostiin. Hengityksen suojaimet on noudettavissa torstaisin terveyskeskuksen hoitotarvikevarastolta.

Sairastuminen: Mikäli henkilökohtainen avustaja sairastuu tai estyy muutoin menemästä töihin, tulee siitä ilmoittaa työnantajalle, asiakkaalle, sekä Posion kunnan vammaispalveluihin, jossa selvitetään mahdollisuus avun järjestämiseen muulla tavalla. Vammaispalvelujen yhteystiedot ovat tämän ohjeen lopussa. Posion kunnassa on poikkeusoloissa linjattu niin, että avustajan sairastuessa on asiakkaalla mahdollisuus palkata omainen tai läheinen lyhyeksi aikaa avustajaksi. Näissä tilanteissa tulee olla yhteydessä vammaispalvelujen sosiaalityöntekijään.

Suosittellemme seuraamaan aktiivisesti THL:n julkaisemia ohjeita (www.thl.fi) koronavirukseen liittyen. Myös Heta-liiton sivuilta löytyy tietoa koronavirukseen varautumisesta (www.heta-liitto.fi)

Yhteystiedot:

Posion kunnan vammaispalvelut, **sosiaalityöntekijä Jari Posio p. 040 8012 306**,
jari.posio@posio.fi

Coronaria vammaispalvelujen palveluesimies **Veli-Matti Hautala p. 040 8012 299**,
veli-matti.hautala@coronaria.fi

suojarusteet; **Kirsi Kaarela p. 040 8012 320**, kirsi.kaarela@coronaria.fi

POSITION KUNTA/ HYVINVOINTIPALVELUT

Suojautumisen ohje henkilökohtaisille avustajille

Tämä ohje on voimassa COVID 19-epidemian aikana.

Suu-nenäsuojainten käyttöohjeet:

- Jotta suojaimet toimivat tarkoitetulla tavalla, niitä tulee käyttää oikein. Järkevällä käytöllä pyritään siihen, että suojaimet riittävät koko epidemian ajan.
- Henkilökohtaisen avustajan tulee käyttää kirurgista suu-nenäsuojainta, kun avustettava kuuluu riskiryhmään. Tämä koskee tilannetta, jossa avustaja ei asu avustettavan kanssa samassa taloudessa.
- Suu-nenäsuoja asetetaan kasvoille ennen riskiryhmään kuuluvan henkilön asuntoon menoa. Ennen sisälle menoa, on mahdollisuuksien mukaan hyvä varmistaa, että avustettava ei ole sairastunut infekioon edellisen käynnin jälkeen.
- Kirurgista suu-nenäsuojainta suositellaan käytettäväksi maksimissaan 2 kpl/työvuoro.
- Suu-nenäsuojasta ei saa laskea kaulalle eikä sitä saa kosketella. Suojainta käytetään niin kauan kuin se pysyy kuivana.
- Suu-nenäsuojus vaihdetaan ruokatauolla tai aiemmin, jos ne kostuvat tai likaantuvat.
- Kasvoilta poistettu suu-nenäsuojus laitetaan suoraan roskiin ja desinfioidaan kädet. Hyvästä käsihygieniasta tulee huolehtia aina.
- Muovista kertakäyttöessua käytetään, jos hoidossa oletetaan tulevan eriteroiskeita.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) määrittelemät riskiryhmät: yli 70-vuotiaat henkilöt ovat muita alttiimpia saamaan vakavan koronavirusinfektion. Vakavan koronavirusinfektion vaaraa voivat kaiken ikäisillä lisätä ne perussairaudet, jotka merkittävästi huonontavat keuhkojen tai sydämen toimintaa tai elimistön vastustuskykyä, esimerkiksi:

- vaikea-asteinen sydänsairaus
- huonossa hoitotasapainossa oleva keuhkosairaus
- diabetes, johon liittyy elinvaurioita
- krooninen maksan tai munuaisen vajaatoiminta
- vastustuskykyä heikentävä tauti kuten aktiivisessa solunsalpaajahoidossa oleva syöpätauti
- vastustuskykyä voimakkaasti heikentävä lääkitys (esimerkiksi suuriannoksinen kortisonihoito)

Mikäli avustaja itse kuuluu riskiryhmään, on hyvä neuvotella avustettavan ja vammaispalvelujen kanssa, voidaanko apu järjestää muutoin.

Avustaja ei saa tulla töihin infektio-oireisena ja työpäivä tulee keskeyttää, mikäli tulee oireita työpäivän aikana. Mikäli avustettava sairastuu COVID 19-infektioon, kotiin annettavissa palveluissa tulee käyttää pisaravarotoimen suojaimia (kirurginen suu-nenäsuojain, silmien suojain, suojatakki, suojakäsineet). Tämä koskee myös henkilökohtaista apua, ellei ole mahdollista tauottaa henkilökohtaista apua infektion ajaksi.

Liitteenä: Lapin sairaanhoitopiirin ohje sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle suojaintarvikkeiden käytöstä COVID-19 epidemian aikana 2.4.2020.